

Het is voor den chirurg, die zich bezig houdt met ruggemergs-chirurgie, een zeer belangrijk en leerzaam boek; de groote ervaring van den schrijver op dit bijzondere onderdeel der chirurgie geeft er een bijzondere waarde aan.

W. F. SUERMONDT.

E. GORTER en W. C. DE GRAAFF, *Klinische diagnostiek. Bacteriologische, serologische en chemische onderzoekingsmethoden*, 4de Druk. Uitg. S. C. VAN DOESBURGH, Leiden, 1930. Prijs f 16.—.

Er is in mijn laboratorium geen enkel boek, dat zoo vaak wordt geraadpleegd als dit. Ik verheug er mij dan ook telken male op, wanneer er weer een nieuwe druk verschijnt. Daardoor heeft het zijn recht van bestaan reeds bewezen. Hoe meer geneeskundigen in de practijk aan dit werk behoefte hebben, hoe meer er blijk geven van een grootere belangstelling voor hun zieken en voor het klinische werk in het algemeen, dan alleen voor dat, wat de patiënt aan den lijve ziet of voelt gebeuren.

Het is een uitstekend boek, bewerkt door twee menschen, die zelf in de daarin vermelde stof doorkneed zijn.

Het spreekt van zelf, dat niet overal elkeen dezelfde methodes het meeste aanprijst, zoodat eenige dingen in mijn kliniek wat anders worden bewerkt. Zoo maken wij voor het kweken van tuberkelbacillen uit uitwerpselen of exsudaten veel gebruik van den door HOHN aangegeven voedingsbodem, en wordt de punctie van het pericardiumzakje volgens een andere methode (LARREY-MARFAN) verricht, omdat deze mij sierlijker en voor den patiënt zekerder lijkt. Misschien willen de schrijvers van dit boek daar nog eens even hun gedachten over laten gaan? Ik raad hun aan het onderzoek met de duodenumsonde, evenals het gefractioneerde maagonderzoek in een volgenden herdruk mede te vermelden. Ik hoop, dat de tijd dan ook rijp is, om een uitgebreider paragraaf over het functieonderzoek van de lever te schrijven.

Ik zou niet gaarne zien, dat GORTER en DE GRAAFF in deze opmerkingen iets anders zagen, dan het doel om hun werk, dat voor de meesten onzer een vraagbaak is geworden, aan te vullen, ook al streven zij niet naar volledigheid.

Ik zou wenschen, dat elk een, die dit boek nog niet bezit, er toe moge besluiten om het te koopen.

L. POLAK DANIELS.

Dr. DUREY et Dr. L. MEURS, *Massage et rééducation. Les actualités physiothérapeutiques V, I*, GAUTHIER-VILLARS et CIE, Paris 1930. 95 bldz. 19 fig. Prijs 15 frs.

Dit boekje maakt deel uit van de reeks: *Les Actualités physiothérapeutiques*, waarin het, met een nog te verschijnen werkje over mobilisatie en mechanotherapie, de kinesitherapie moet behandelen. Het is een boekje, zooals er zoo veel over deze onderwerpen zijn geschreven. Het „slecht” te noemen, zou ik niet over mij kunnen verkrijgen, maar nog minder, het als een „belangrijke aanwinst”